

Sygn. akt III USK 263/21

POSTANOWIENIE

Dnia 22 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z odwołania J. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

o emeryturę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 22 września 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 7 września 2020 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od organu rentowego na rzecz odwołującego się kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...], wyrokiem z dnia 7 września 2020 r., oddalił apelację organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w R. z dnia 26 lutego 2019 r., mocą którego zmieniono decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 31 sierpnia 2018 r. i przyznano J. P. prawo do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył skargą kasacyjną w całości pełnomocnik organu rentowego. We wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania powołał się na jej oczywistość, a mianowicie rażące naruszenie art. 184 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu

Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 53, dalej ustawa emerytalna) w związku z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm., dalej rozporządzenie).

W ocenie skarżącego, odbywanie przez odwołującego się służby wojskowej od 23 października 1979 r. do 5 kwietnia 1982 r. nie może być wliczone do sumy lat pracy w szczególnych warunkach, bowiem doszło do zmian w treści przepisów prawa (zmiana treści art. 108 ustawy o powszechnym obowiązku obrony).

W odpowiedzi na skargę kasacyjną odwołujący się wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia jej do rozpoznania i orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może być przyjęta do rozpoznania, gdyż pozwany nie wykazał przesłanek odpowiadających podstawie z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na podstawę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga przytoczenia stosownych argumentów. Pojęcie „oczywistości” mieści się w sferze obiektywnej i łączy się z powinnością wykazania, że podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie*, bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2007 r., II CSK 184/2007).

Zatem przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ma miejsce w przypadku wskazania konkretnej normy (procesowej lub materialnej), która została w powyższy sposób wadliwie zastosowana. Chodzi o kwalifikowane naruszenie, które nie poddaje się wielowarstwowej wykładni w ramach przysługujących sądowi narzędzi interpretacyjnych. Powyższe ramy pozwalają stwierdzić, że skarżący nie sprostął tym wymaganiom. Zredagowanie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w ten sam sposób, co podstawy kasacyjnej nie jest prawidłowe, gdyż oba elementy podlegają odmiennym regułom. Po wtóre, problem zaliczania zasadniczej służbowy

wojskowej jest ujmowany szerzej w orzecznictwie, niż dostrzega to skarżący. Warto przypomnieć, że ten wątek został już wyjaśniony w uchwałach Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2013 r., II UZP 6/13, OSNP 2014 nr 3, poz. 42 oraz z dnia 2 lipca 2015 r., III UZP 4/15, OSNP 2015 nr 12, poz. 164. Owszem te wypowiedzi dotyczyły innego okresu pełnienia służby wojskowej niż jej okres w przypadku odwołującego się, który przypadał po dniu 31 sierpnia 1979 r. (od 23 października 1979 r. do 5 kwietnia 1982 r.). Niemniej nie były to jedyne rozstrzygnięcia, gdyż nie można tracić z pola widzenia uchwały Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2016 r., III UZP 9/16 (OSNP 2017 nr 2, poz. 20). Oznacza to, że wliczenie okresu służby wojskowej do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym pracownik podjął pracę w ciągu trzydziestu dni od zwolnienia ze służby, dotyczy nie tylko uprawnień prawno-pracowniczych, wynikających z przepisów Kodeksu pracy, ale także wszelkich innych uprawnień wynikających z przepisów szczególnych. Nie ma przy tym żadnego powodu, aby twierdzić, że powołana regulacja odnosi się tylko do wybranych przepisów szczególnych, a nie odnosi się do emerytur w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Nadto w omawianej uchwale odwołano się do dorobku Sądu Najwyższego sformułowanego na tle spraw, w których przedmiotem sporu była kwestia zaliczenia zasadniczej służby wojskowej do okresów uprawniających do emerytur w obniżonym wieku emerytalnym (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 6 kwietnia 2006 r., III UK 5/06, OSNP 2007 nr 7-8, poz. 108; z dnia 9 marca 2009 r., I UK 333/09, LEX nr 585739; z dnia 22 października 2009 r., I UK 136/09, OSP 2011 nr 1, poz. 6 z aprobowaną glosą I. Sierockiej oraz I UK 126/09, OSNP 2011 nr 7-8, poz. 112). Na tym tle istnieje jednolita reguła, że okres służby wojskowej traktuje się jako okres równorzędny z rzeczywistym wykonywaniem zatrudnienia w ramach stosunku pracy (art. 301 k.p.). Okres takiej służby jest zatem okresem zaliczanym do pracowniczego stażu zatrudnienia i od chwili tego zaliczenia stanowi z nim jedność oraz dzieli w przyszłości jego los. W ten sposób ukształtował się określony standard ochrony w symbiozie z aksjologią przyczyn uwzględniania okresu pełnienia zasadniczej służby wojskowej. Tym samym nie sposób doszukać się w stanowisku Sądu Apelacyjnego suponowanej wady, o jakiej mowa w skardze kasacyjnej. Sąd drugiej starannie umotywowował swoje stanowisko, operując

powszechnie akceptowalną wykładnią art. 184 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej.

Summa summarum, skarżący nie wykazał potrzeby rozpoznania skargi kasacyjnej w oparciu o art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Dlatego też Sąd Najwyższy orzekł z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. O kosztach rozstrzygnięto po myśli art. 398²¹ w związku z art. 108 § 1 k.p.c.